

Financiële Terugblik 2020

Bij gebruik van dit document

Inhoudsopgave

De hoofdstukken en paragrafen zijn klikbaar. Vanuit de inhoudsopgave springt u direct naar desbetreffend deel. De witte topbalk is ook klikbaar.

Home

Terug naar de inhoudsopgave door middel van het oranje icoon in de linkerbovenhoek

Gehanteerde definities

NPO (Nederlandse Publieke Omroep)

Het geheel van bestuur en omroepen van de landelijke publieke omroep; omroepverenigingen, taakomroepen én NPO-organisatie

Omroepen

Alle landelijke publieke omroepen; de omroepverenigingen en taakomroepen

NPO-organisatie

Het bestuursorgaan van de NPO; de Stichting Nederlandse Publieke Omroep

CoBO

Co-productiefonds Binnenlandse Omroep

BVN

Beste van Vlaanderen en Nederland

SOM

Stichting Omroep Muziek

Inhoud

1.	Algemene toelichting	3
2.	Pro forma exploitatie	5
2.1	Vergoedingen OCW en compensatiebudget AMr	6
2.2	Omroepbrede Middelen (OBM)	7
2.3	Inzet overgedragen Reserve Media-aanbod	7
2.4	Inzet beschikbaar gestelde middelen 2019	7
2.5	Programmagebonden eigen bijdragen	8
2.6	Overige inkomsten	8
2.7	Compensatie COVID-19	9
2.8	Exploitatieresultaat	11
3.	Verantwoording onafhankelijk product	12
4.	FTE ultimo en gemiddeld	14
5.	Programmakosten per domein per platform	15
6.	Pro forma balans	17
6.1	Vorderingen	18
6.2	Liquide middelen	18
6.3	Eigen vermogen	19
6.4	Voorzieningen	21
6.5	Langlopende schulden en kortlopende schulden	21
	Bijlagen	23
	Bijlage 1: Pro forma exploitatieoverzicht NPO	24
	Bijlage 2: Indeling clusters nevenactiviteiten	26
	Bijlage 3: Indeling CCC-codes naar domein	27

1. Algemene toelichting

Richtlijnen

Met deze Financiële Terugblik legt de NPO-organisatie voor de landelijke publieke omroep als geheel verantwoording af over de gemaakte kosten in vergelijking met de bij OCW ingediende Begroting. Hiervoor zijn de richtlijnen gevolgd van Model IV (Toelichting op de exploitatierekening), welke zijn opgenomen in de regeling Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2020 (hierna HFV).

In deze Financiële Terugblik zijn de volgende zaken opgenomen:

- Samengevoegde exploitatierekening;
- Samengevoegde balans 2020 - 2019;
- Programmakosten per domein en platform;
- Realisatie garantiebudget;
- Percentage onafhankelijk product en
- Realisatie 10%-reservenorm (artikel 2.174, lid 2 MW).

Alle in deze Financiële Terugblik opgenomen overzichten zijn pro forma en gebaseerd op de individuele jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie.

De bepalingen en inrichtingseisen zoals vastgelegd in BW2 Titel 9, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en de beleidsregels WNT zijn op deze jaarrekeningen van toepassing. Nadere regels over de inhoud en de inrichting zijn gesteld in het HFV.

Alle financiële transacties voortkomend uit de bedrijfsactiviteiten zijn door de externe accountant van de betreffende omroep of de NPO-organisatie getoetst op basis van de richtlijnen zoals opgenomen in de Mediawet, het HFV en de verder van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Grondslagen

Alle in dit rapport opgenomen financiële overzichten kunnen niet worden geïnterpreteerd als een geconsolideerde financiële verantwoording met uniform opgestelde grondslagen. Tussen de omroepen en de NPO-organisatie is namelijk op bestuurlijk, organisatorisch en fiscaal terrein geen sprake van een juridische entiteit. Daarnaast is de resultaatbepaling niet uniform opgesteld doordat waarderingsgrondslagen op verschillende manieren kunnen zijn toegepast. Voor een goed begrip van de, door de individuele omroepen en de NPO-organisatie, gehanteerde waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar de individuele jaarrekeningen.

Balans

De in hoofdstuk 6 gepresenteerde balans (model I uit het HFV) is tot stand gekomen door de individuele balansen uit de jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie bij elkaar op te tellen. Als vergelijkend cijfer is de balans 2019 gepresenteerd, zoals opgenomen in de Financiële Terugblik 2019. Uitgezonderd hierop zijn de rekening-courantposities tussen NPO-organisatie en omroepen, welke zichtbaar waren in de vorderingen en kortlopende schulden. Deze zijn geëlimineerd. Dit is op zowel 2019 als 2020 van toepassing. De in hoofdstuk 6 opgenomen toelichtingen zijn gebaseerd op de individuele jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar deze individuele jaarrekeningen.

Exploitatie

Voor de opstelling van het exploitatieoverzicht, bijlage 1 (model IV uit het HFV), zijn voor de kolommen Radio t/m Organisatiekosten de jaarrekeningen van de omroepen bij elkaar opgeteld.

De kolommen NPO-organisatie en BVN/CoBO representeren de jaarrekening van de NPO-organisatie.

Om de jaarrekening van de NPO-organisatie vergelijkbaar te maken met de jaarrekeningen van de omroepen is de post 'verstrekkingen zendgemachtigden' geëlimineerd naar de financieringsbronnen waar deze uit opgebouwd is, met uitzondering van de mutatie overlopende passiva en de inzet ORMA.

De via de NPO-organisatie verstrekte middelen aan BVN en CoBO staan in een aparte kolom. De jaarrekeningen van deze organisaties en die van de SOM vormen, zoals vermeld in het HFV, geen onderdeel van deze Financiële Terugblik.

In hoofdstuk 2 worden de gerealiseerde kosten volgens de samengevoegde jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie vergeleken met de bij OCW ingediende begroting 2020. Voor de toelichting is gebruik gemaakt van de jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie.

Programmakosten per domein per platform

De tabellen van de programmakosten per domein per platform (hoofdstuk 5) zijn tot stand gekomen door de individuele jaarrekeningen bij elkaar op te tellen.

Realisatie garantiebudget

De hoogte van het garantiebudget is wettelijk bepaald op basis van artikel 2.150 in samenhang met artikel 2.149 van de Mediawet. Voor omroepverenigingen bedraagt het garantiebudget 50% van het 100% fictieve budget en voor de taakomroepen 70% van het 100% fictieve garantiebudget. Het restant van het budget wordt ingezet ter versterking van het media-aanbod.

Percentage onafhankelijk product

In hoofdstuk 3 wordt uitgelegd hoe het percentage bestedingen onafhankelijk product wordt berekend. Omroepen verantwoorden in hun jaarrekening de *lasten onafhankelijk product* overeenkomstig artikel 2.120 van de Mediawet en artikel 4 van de beleidsregels programmaquota van het CvdM.

Het *programmabudget* wordt bepaald overeenkomstig artikel 2.116 en 2.121 van de Mediawet, en de instructiebrief van het CvdM van datum 29 september 2011, "Verantwoording lasten onafhankelijke producties vanaf 2011". De minimale bestedingsverplichting staat in artikel 14b van het Mediabesluit 2008 en bedraagt 16,5%.

Realisatie 10%-reservenorm

De totale omvang van de gereserveerde gelden mag volgens artikel 2.174, lid 2 van de Mediawet niet hoger zijn dan 10% van de uitgaven. Hiervan uitgezonderd zijn de uitgaven aan verenigingsactiviteiten. De reserves van de NPO-organisatie zijn onderdeel van deze berekening en van deze zogenoemde 10%-reservenorm. Het ministerie van OCW heeft op 9 februari 2021 laten weten coulant te willen zijn bij de toepassing van de 10%-norm en een hogere reserves ten opzichte van 10% van de uitgaven toe te staan. Dit maakt het mogelijk om financiële schommelingen in 2020 en 2021 als gevolg van de maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus op te kunnen vangen, waarvoor dit surplus ook zal worden ingezet.

2. Pro forma exploitatie

Zoals aangegeven in de inleiding, dient de NPO-organisatie volgens het HFV voor het geheel van de landelijke publieke omroep verantwoording af te leggen over de gerealiseerde kosten. Dit moet gebeuren volgens Model IV (toelichting op exploitatierekening), waarbij de gerealiseerde kosten worden vergeleken met de bij OCW ingediende begroting.

De financiële middelen die nodig zijn om de ambities te kunnen realiseren worden conform Mediawet artikel 2.147 opgenomen in de NPO-begroting. Hierbij ligt de focus met name op de totale beschikbare middelen. In deze paragraaf wordt de realisatie gepresenteerd conform de in de begroting opgenomen indeling. De toelichting op de exploitatierekening volgens Model IV is opgenomen in bijlage 1.

In onderstaande tabel wordt de begroting 2020 vergeleken met de realisatie 2020.

Pro forma exploitatieoverzicht

(x 1.000 euro)	Realisatie 2020	Begroting 2020	Afwijking begroting
Baten			
Vergoedingen OCW, incl AMr	849.786	817.604	3,9%
Omroepbrede middelen	61.491	46.716	31,6%
Inzet overgedragen Reserve Media-aanbod	1.986	0	
Inzet beschikbaar gestelde middelen 2019	1.000	1.000	0,0%
Programma gebonden eigen bijdragen	11.807	12.000	-1,6%
Overige inkomsten	40.450	36.849	9,8%
Totaal baten	966.520	914.169	5,7%
Totaal lasten	955.248	914.169	4,5%
Bedrijfsresultaat	11.272	0	

2.1 Vergoedingen OCW en compensatiebudget AMr

De budgetaanvraag volgens de ingediende begroting bedroeg € 797,8 miljoen plus een aanvraag uit de AMr van € 19,8 miljoen, in totaal € 817,6 miljoen.

Voor de organisatie van het Eurovisie Songfestival is in 2020 € 12,4 miljoen uit de AMr ontvangen. Daarnaast heeft de NPO in 2020 budget ontvangen voor een bedrag van € 19 miljoen euro ten behoeve van de financiële gevolgen van de COVID-19-maatregelen (zie paragraaf 2.7).

Ten opzichte van de budgetaanvraag hebben twee indexcorrecties plaatsgevonden. De eerste correctie betreft een indexverschil van € 0,7 miljoen in het kader van de juiste toepassing van artikel 2.148a van de Mediawet. De tweede aanpassing betreft een correctie op de consumentenprijsindexvergoeding 2018 van € 1,2 miljoen. De daadwerkelijke consumentenprijsindex over 2018 was hoger dan waarmee bij de vaststelling was rekening gehouden. Met dit bedrag was in de budgetaanvraag geen rekening gehouden. Het zal in 2021 beschikbaar worden gesteld voor de programmering.

Verantwoord budget OCW

(x 1.000 euro)	2020
Budgetaanvraag OCW-budget	797.768
Aanvraag uit AMr voor meerkosten superevenementen ¹	19.836
Begroting OCW-budget, inclusief AMr	817.604
Bijdrage Eurovisie Songfestival (AMr)	12.400
Bijdrage meerkosten corona (OCW)	19.000
Correctie indexverschil (OCW)	-734
Indexcorrectie 2018 (AMr)	1.174
Vastgesteld budget	849.444
Overige mutaties	342
Verantwoord budget	849.786

1 In de Begroting 2020 was een bedrag van € 24,0 miljoen uit de AMr opgenomen voor de meerkosten van superevenementen. Echter, voor de Olympische Spelen 2020 was in 2018 reeds een bedrag van € 4,1 miljoen als voorfinanciering ontvangen. Om deze reden is in de tabel de aanvraag van € 19,8 miljoen verwerkt.

2 Berekening fictieve 100% budget omroepverenigingen: garantiebudget/0,5
Berekening fictieve 100% budget taakomroepen (NOS en NTR): garantiebudget/0,7

Het vastgestelde budget is € 0,3 miljoen lager dan het in de jaarrekeningen verantwoorde budget. Dit komt doordat een aantal omroepen de baten media-aanbod niet conform het per 2020 geldende HFV heeft gesplitst.

Garantiebudgetten en toekenning

De NPO-organisatie verdeelt de budgetten over de omroepen. De wijze van toekenning verschilt per platform (Video, Audio en organisatiekosten). De toekenning van de lineaire televisie-budgetten verloopt via de zogenoemde Geld-Op-Schema-systematiek (GOS), waarbij omroepen budget toegekend krijgen in het jaar waarin de uitzending heeft plaatsgevonden. De vergoeding voor de organisatiekosten is een vast percentage van het mediabudget (in 2020 14,79% van het fictieve 100%-budget²). Deze vergoeding maakt volledig deel uit van het garantiebudget. In overeenstemming met artikel 2.149 en 2.150 van de Mediawet bedraagt het garantiebudget voor de omroepverenigingen 50% en voor de taakomroepen 70%. Het restant wordt ingezet ter versterking van het media-aanbod.

De garantiebudgetten zijn gebaseerd op het in december 2020 gewijzigde vastgestelde OCW-programmabudget van € 686,8 miljoen. De vergoedingen uit de AMr zijn hierbij niet meegenomen, omdat deze geen deel uitmaken van het garantiebudget conform artikel 2.149 MW.

(x 1.000 euro)	Vaststelling	Begroting 2020
Garantiebudgetten omroepen	393.562	383.092
Programmaversterkingsbudget	293.279	285.483
Subtotaal Programmabudget	686.841	668.575
NPO-organisatie	129.193	129.193
Inzet AMr Superevenementen	19.836	19.836
Correctie index 2018	1.174	0
Bijdrage Eurovisie Songfestival	12.400	0
Totaal OCW-budget	849.444	817.604

Zoals onderstaande tabel aantoont, is in 2020 aan alle omroepen minimaal het garantiebudget toegekend. Daarnaast zijn verplichtingen voor een bedrag van € 73,9 miljoen aangegaan, maar worden pas toegekend in het jaar van uitzenden.

Budget toegekend aan omroepen

(x 1.000 euro)	Garantiebudget	Realisatie OCW-budget	Verschil realisatie - garantie
AVROTROS	46.154	98.329	52.175
BNNVARA	46.154	88.550	42.396
KRO-NCRV	46.154	81.355	35.201
EO	23.077	34.993	11.916
MAX	23.077	31.777	8.700
VPRO	23.077	40.280	17.203
HUMAN	3.462	4.998	1.536
WNL	3.462	12.242	8.780
POWNED	3.462	5.975	2.513
Subtotaal	218.079	398.499	180.420
NOS	123.513	142.396	18.883
NTR	51.970	72.067	20.097
Totaal	393.562	612.962	219.400
Nog toe te kennen middelen		73.879	
Totaal programmabudget		686.841	

2.2 Omroepbrede Middelen (OBM)

De omroepbrede middelen (OBM) betreft gelden die de NPO-organisatie namens de omroepen ontvangt. Tot deze categorie behoren de vergoedingen voor de doorgifte van de publieke zenders, rechtenopbrengsten en de abonnementsgelden NPO Plus. Het merendeel van deze middelen wordt beschikbaar gesteld aan de omroepen voor de verzorging van media-aanbod. In 2020 heeft de NPO-organisatie € 61,8 miljoen ontvangen.

(x 1.000 euro)	Realisatie 2020	Begroting 2020
Omroepbrede middelen	61.793	46.716
Overige mutaties	-302	0
Totaal omroepbrede middelen	61.491	46.716

Bij het opstellen van de begroting was een inschatting van de omroepbrede middelen opgenomen van € 46,7 miljoen, € 14,8 miljoen lager dan de realisatie. Dit verschil wordt hoofdzakelijk verklaard doordat NPO Plus in de begroting kostenneutraal is verwerkt (€ 12,9 miljoen), terwijl in de realisatie de baten en lasten apart worden verantwoord. Het overige verschil van € 1,9 miljoen wordt veroorzaakt door hogere rechtenopbrengsten en vergoedingen voor publieke zenders.

Het door de NPO-organisatie ontvangen bedrag aan OBM ligt € 0,3 miljoen hoger ten opzichte van de totaal verantwoorde omroepbrede middelen. Dit komt door een verschuiving in de presentatie van inkomsten bij een aantal omroepen. Zie ook onder paragraaf 2.1.

2.3 Inzet overgedragen Reserve Media-aanbod

Middels een bindende regeling is de door omroepen aan te houden Reserve voor Media-aanbod door de raad van bestuur gemaximeerd. De omroepen dienen het surplus van deze mediareerves over te dragen aan de NPO-organisatie en in een volgend boekjaar in te zetten voor de doeleinden waarvoor deze oorspronkelijk zijn bestemd. Ultimo 2019 is € 2 miljoen overgedragen en is vervolgens in 2020 ingezet. Ten tijde van het opstellen van de begroting werd ingeschat dat er geen sprake zou zijn van overgedragen reserve media-aanbod. Zie ook paragraaf 6.3.

2.4 Inzet beschikbaar gestelde middelen 2019

In het Plan van Aanpak voor de structurele budgetkorting van € 62 miljoen, zijn niet-bestede middelen en ORMA ingezet voor het opvangen van de budgetkorting. Voor 2020 werd nog een inzet van € 1,0 miljoen verwacht uit eerder beschikbare middelen.

2.5 Programmagebonden eigen bijdragen

De bijdragen van het CoBO-fonds, coproducten, sponsorbijdragen en bijdragen overige derden vormen samen de programmagebonden eigen bijdragen. De bij de begroting gemaakte inschatting van € 12 miljoen is nagenoeg gelijk aan de realisatie van € 11,8 miljoen. De programmagebonden eigen bijdragen zijn als volgt uit te splitsen:

(x 1.000 euro)	Realisatie 2020	Begroting 2020
Commerciële sponsoring	1.001	1.900
CoBO-fonds	1.524	1.400
Mediafonds	1.713	0
Overige derden	7.569	8.700
Totaal	11.807	12.000

In de begroting is uitgegaan van toename sponsorgelden tot een maximum bedrag van € 1,9 miljoen. Hiervan is in 2020 € 1,0 miljoen gerealiseerd. In 2017 heeft het Mediafonds haar activiteiten beëindigd en is het NPO-fonds opgericht. In de begroting is daarom geen rekening gehouden met bijdragen Mediafonds in de programmagebonden eigen bijdragen. Vanuit OBM worden de middelen voor het NPO-fonds beschikbaar gesteld.

Het produceren van een programma kan een lange doorloop hebben, waardoor de verstrekte middelen van het Mediafonds in de realisatie bij omroepen nog een tijdje zichtbaar zullen blijven.

2.6 Overige inkomsten

Conform de Mediawet (artikel 2.135, lid 1) moeten alle inkomsten, waaronder de netto resultaten van neven- en/of verenigingsactiviteiten, worden ingezet ten behoeve van de programmering. Deze inkomsten worden verantwoord als overige inkomsten. De NPO-organisatie verantwoordt doorberekende kosten als overige inkomsten.

Omroepen zetten deze eigen bijdragen (EB) in voor de programmering en geven dit aan bij de intekening. Conform het HFV dienen deze inkomsten in model IV te worden toegerekend aan televisie, radio of overig media-aanbod. Hoewel de EB wel wordt meegenomen met de intekening, heeft niet elke omroep deze toerekening gedaan in de jaarrekening.

(x 1.000 euro)	Realisatie 2020	Begroting 2020
Nevenactiviteiten ³	28.548	26.000
Verenigingsactiviteiten	5.045	4.000
Overige inkomsten omroepen ⁴	545	0
Overige inkomsten NPO-organisatie	6.312	6.849
Totaal	40.450	36.849

Voor 2020 was € 36,8 miljoen begroot. Daadwerkelijke realisatie 2020 bedraagt € 40,5 miljoen. De hogere overige inkomsten ad € 3,3 miljoen komen vooral door de hogere rentebaten en inkomsten uit beleggingen bij met name BNNVARA en KRO-NCRV, na-verrekening licenties, rechten en royaltyvergoedingen over eerdere jaren bij MAX en WNL. Daarnaast is bij KRO-NCRV een verbetering van het verenigingsresultaat zichtbaar, doordat in 2020 de ledenwerving is afgeschaald.

³ Een nadere toelichting van de nevenactiviteiten en de bijbehorende cluster-indeling is weergegeven in bijlage 2.

⁴ Inclusief batingbaten welke conform HVF afzonderlijk in de exploitatie moeten worden verantwoord.

2.7 Compensatie COVID-19

De maatregelen ter bestrijding van de coronacrisis hebben ook voor de publieke omroep veel impact gehad en hebben tot extra kosten geleid.

Eind augustus 2020 heeft het kabinet in de brief aan de Tweede Kamer een steun- en herstellepakket gepresenteerd dat tegemoetkomt aan de negatieve economische gevolgen van de corona-uitbraak. Ook is in de Miljoenennota aandacht besteed aan deze steunmaatregelen. Een van deze steunmaatregelen betreft het ter beschikking stellen van € 19 miljoen extra aan de NPO voor de uitvoering van zijn publieke taak en ten behoeve van goede en corona-proof geproduceerde programmering in het najaar.

De compensatie van € 19 miljoen heeft bijgedragen aan het gezond houden van de financiële basis in de tweede helft van 2020 en 2021 en is tevens een belangrijke ondersteuning geweest voor het op peil houden van de programmering en de cruciale rol van de publieke omroep bij het ondersteunen van de creatieve en culturele sector.

In de voorwaarden bij de beschikking voor de extra middelen is aangeven dat de middelen moeten worden ingezet om de geplande programmering voor het najaar mogelijk te maken en daarmee ook de (facilitaire) sector te ondersteunen. De programmering van geplande programma's bestond uit nieuws-, actualiteiten-, kennis-/wetenschappelijke en opinieprogramma's en extra cultuurprogrammering (ter ondersteuning van de culturele sector). Tevens is aangegeven dat het budget diende te worden ingezet voor de meerkosten en kostenstijging in verband met corona/RIVM-maatregelen, bij met name dramaproducties. De begrote onderverdeling van de inzet van de extra middelen was als volgt:

(x 1.000 euro)	
Video	
Realisering geplande najaarsprogrammering	9.500
Meerkosten en kostenstijging i.v.m. RIVM-maatregelen	6.500
Subtotaal Video	16.000
Audio	
Financiering extra nieuws- en actualiteitenprogramma's	1.000
Extra en vervangende cultuurprogrammering	1.500
Aanvullende maatregelen grote najaarsevenementen	500
Subtotaal Audio	3.000
Totaal	19.000

Video

NPO heeft in het voorjaar 2020 extra kosten gemaakt als gevolg van de gewijzigde en extra programmering tijdens de eerste golf van de coronacrisis. Hierbij moet voor Video (TV, online en on demand) worden gedacht aan de vele extra nieuws- en actualiteitenuitzendingen en talkshows om de laatste ontwikkelingen te duiden, daarmee snel inspeland op de behoefte van de samenleving in de begintijd van de coronacrisis. Daarnaast was er ook aanvullende specifieke educatieve programmering voor kinderen, ook via het themakanaal NPO ZappXtra, en is ruimte gecreëerd voor de dagelijkse programmering van HeimweeTV voor de oudere doelgroep om het gevoel van eenzaamheid te verminderen. Tenslotte was er in het voorjaar en in de zomer van 2020 vervangende programmering nodig voor grote evenementen die geen doorgang konden vinden, zoals het EK-voetbal, de Olympische Spelen, het Eurovisie Songfestival, diverse muziekfestivals en grote dramaproducties. Deze programma's met bijbehorend budget (verplichtingen) voor rechten en productie zijn allen doorgeschoven naar 2021. Dit blijkt ook uit de toelichting van de overlopende passiva (zie paragraaf 6.5).

Deze extra kosten in het voorjaar heeft de NPO deels kunnen opvangen door vrijgekomen budget van programma's die kwamen te vervallen en deels door inzet van beschikbaar budget dat was bedoeld voor de najaarsprogrammering 2020.

Programma-aanbod in het najaar (€ 9,5 miljoen)

Het compensatiebudget is ingezet om de geplande producties voor het najaar van 2020 én (vooral het voorjaar van) 2021 mogelijk te maken en daarmee ook de (facilitaire) sector te ondersteunen en het publiek in het najaar een volwaardige programmering te kunnen blijven bieden. Dit betrof de programmering van nieuws-, actualiteiten-, kennis-/wetenschappelijke, opinieprogramma's en extra cultuurprogrammering.

In totaal is € 4,3 miljoen in het najaar van 2020 ingezet voor programma's als Pauw komt binnen (BNNVARA), Concert van de Hoop (EO) (beide coronagerelateerd), De Kinderen van Moria (EO), De Gouden Kalveren (BNNVARA), De Nederlandse Dansdagen (NTR), Metropolis (VPRO) en speciale programmering in het kader van de Amerikaanse verkiezingen. Voor de ambitie extra te investeren in educatieve programmering en in het bijzonder in wetenschap is een keur aan nieuwe programma's ontwikkeld, waaronder de programma's De avond van de vaccinatie (NOS) en de nieuwe wekelijkse wetenschapsrubriek Atlas (NTR) en Erik Scherder onderzoekt (EO). Er is nadrukkelijk rekening gehouden met een brede spreiding over alle netten (en online). Daarmee is er sprake van een grote variatie, toegespitst op verschillende doelgroepen. In totaal zal € 5 miljoen aan deze programma's worden besteed in 2021. Tot slot is een bedrag van € 0,2 miljoen gereserveerd voor herlicenties voor diverse Nederlandse series.

Hogere productiekosten (€ 6,5 miljoen)

Vanwege de RIVM-maatregelen is het produceren van programma's complexer en omslachtiger en dus kostbaarder geworden. Met name bij de opnames van dramaproducties loopt dit stevig op vanwege de verplichte afstand op filmsets, spreiding van de opnames over meerdere dagen, aanpassingen op locaties, het inzetten van een Health Officer, etc. Gemiddeld zullen dramaserie's daardoor 15 tot 20 procent duurder worden. De kosten zullen dit jaar worden gemaakt door producenten en omroepen, maar de financiering vindt voor een belangrijk deel pas plaats in 2021, omdat drama een lange productietijd kent. Daarnaast zijn er meerkosten voor producties in het buitenland.

In het najaar van 2020 is € 0,5 miljoen besteed aan meerkosten van onder andere de vanwege corona aangepaste Intocht van Sinterklaas en de Sinterklaasjournaals. De resterende € 6 miljoen is bestemd voor de meerkosten van Nederlands drama.

Daarvan is € 0,8 miljoen besteed aan meerkosten van dramaproducties die in het najaar van 2020 zijn uitgezonden, waaronder De slet van 6 VWO (AVROTROS), Doodstil (KRO-NCRV) en All Stars (BNNVARA), en webseries als Vakkenvullers (AVROTROS) en Locked Out (KRO-NCRV). Voor de meerkosten van dramaserie's die in 2021 worden uitgezonden is € 5,2 miljoen gereserveerd.

Audio

De publieke omroep speelt een grote rol in de culturele sector. Denk aan de productie en registratie van vele klassieke concerten op NPO Radio 4 en het verslaan van grote popmuziek-evenementen bij onder andere NPO 3FM, NPO Radio 2 en NPO FunX, waarmee de publieke omroep Nederlandse muzikanten onder de aandacht brengt bij een groot publiek.

Er is ook binnen de programmering van Directie Audio sprake geweest van extra kosten voor de productie van programma's vanwege de geldende RIVM-richtlijnen. In het voorjaar van 2020 zijn kosten gemaakt voor specifieke vervangende en extra programmering, met name aan nieuws-, actualiteiten- en opinieprogramma's, zowel lineair als in de vorm van podcasts.

In totaal is in 2020 een bedrag van € 1,1 miljoen besteed aan extra nieuws- en actualiteitenprogramma's voor met name NPO Radio 1, maar ook aan extra en vervangende cultuurprogrammering ter ondersteuning van de culturele sector, met name op het gebied van muziek, zowel pop als klassiek. Hieronder valt ook een compensatie voor wegvallende publieksinkomsten bij door de omroepen geproduceerde klassieke concerten. De programma's betreffen onder andere Locked Down (NTR), ZaterdagmiddagMatinee (NTR), Dit is de Dag (EO), De Nieuws BV (BNNVARA) en Nieuws en Co (NOS/NTR). Daarnaast is € 1,0 miljoen ingezet om de hogere productiekosten bij audio te dekken om te kunnen voldoen aan de RIVM-richtlijnen. Dit betreft vooral belangrijke publiekevenementen als de NPO Radio 2 Top 2000 en NPO 3FM Serious Request. Voor 2021 is een bedrag gereserveerd van € 0,9 miljoen.

2.8 Exploitatieresultaat

Het samengevoegde exploitatieresultaat na overdracht van het surplus boven de maximum gestelde reserve media-aanbod (zie ook paragraaf 6.3), bedraagt afgerond € 11,3 miljoen en is als volgt samengesteld:

(x 1.000 euro)	Omroepen	NPO		Totaal
		NPO- org.	NPO Media	
Exploitatieresultaat voor overdracht	13.638	-347	-2.019	11.272
Over te dragen RMA	-8.335	0	8.335	0
Exploitatieresultaat na overdracht	5.303	-347	6.316	11.272

Het samengevoegde exploitatieresultaat voor overdracht van de omroepen bedraagt afgerond € 13,6 miljoen positief en is onder andere afkomstig van NOS € 4,5 miljoen, MAX € 4,0 miljoen, KRO-NCRV € 1,9 miljoen en AVROTROS € 1,7 miljoen.

Het positieve resultaat van de NOS is ontstaan doordat er als gevolg van de coronapandemie minder sportevenementen waren en reisbeperkingen golden voor de buitenlandse verslaggeving. De toegekende middelen zijn op basis van prognoses wel naar beneden bijgesteld. Bij KRO-NCRV zijn als gevolg van de coronapandemie een behoorlijk aantal geplande profielversterkende projecten doorgeschoven en bleef de inzet van eigen middelen daardoor beperkt. Hierdoor is per saldo sprake van niet-bestede middelen, waardoor een positief resultaat is ontstaan. Dit geldt ook voor de AVROTROS, waarbij belangrijke profielversterkende programma's als Muziekfeesten op het plein en Het geheim van de meester niet in 2020 konden worden geproduceerd. Deze programma's zijn doorgeschoven naar 2021, waardoor eigen middelen niet volledig zijn ingezet. Omroep MAX ziet een toename van de opbrengsten uit programmabladen door een hoger aantal abonnees. Daarnaast is het ledenaantal gegroeid en zijn minder verenigingsactiviteiten georganiseerd, waardoor het resultaat van de vereniging is toegenomen. Deze eigen bijdragen zijn niet volledig ingezet in 2020.

De verklaring voor deze positieve resultaten is als volgt samen te vatten:

- Lagere productiekosten in Sport en minder sportrechten in verband met aangepaste en uitgestelde programmering door coronamaatregelen. Een groot deel van deze bijdragen wordt in 2021 alsnog ingezet voor deze programmering.
- Lagere inzet van eigen bijdragen van omroepen op profielversterkende programma's die zijn doorgeschoven naar 2021 vanwege COVID-19-maatregelen. Deze bijdragen worden in 2021 alsnog op de desbetreffende programma's ingezet.
- Uitstel van evenementen, campagnes en programma's die in een andere vorm of op een later tijdstip worden gemaakt.
- Vertraging in besteding organisatiekosten. Omroepen ontvangen een vaste vergoeding voor organisatiekosten. Dit geldt tevens voor de NPO-organisatie. Investerings (en daarmee afschrijvingen) en projecten zijn in 2020 vertraagd of uitgesteld.

Voor een gedetailleerde toelichting verwijzen wij naar de separate jaarrekening van de omroepen.

3. Verantwoording onafhankelijk product

Ieder jaar legt de NPO-organisatie verantwoording af over de totale besteding van de omroepen aan onafhankelijke producties. Om vast te kunnen stellen welk percentage van het OCW-budget van de NPO is besteed aan onafhankelijke producties, wordt de volgende formule gehanteerd:

Percentage bestedingen onafhankelijk product =
Lasten onafhankelijk product / Programmabudget

Lasten onafhankelijk product

De *lasten onafhankelijk product* worden door de omroepen in hun jaarrekening verantwoord, overeenkomstig artikel 2.120 van de Mediawet en artikel 4 van de beleidsregels programmaquota van het CvdM.

Programmabudget

De bepaling van het *programmabudget* is in overeenstemming met artikel 2.116 en 2.121 van de Mediawet, en de instructies van het CvdM volgens de brief van 29 september 2011 Verantwoording lasten onafhankelijke producties vanaf 2011 (hierna instructiebrief). De minimale bestedingsverplichting bedraagt 16,5 % (artikel 14b Mediabesluit 2008).

Het budget bestemd voor de NPO-organisatie (inclusief CoBO) wordt op basis van artikel 2.116 van de Mediawet uitgesloten van het programmabudget.

Media-aanbod over nieuws, sport en spel worden in overeenstemming met artikel 2.121 van de Mediawet buiten beschouwing gelaten. In de instructiebrief uit 2011 is gedefinieerd dat nieuws en sport, verzorgt door de NOS, en daarmee het gehele budget van de NOS, uitgezonderd is in zowel lasten (teller) als in het programmabudget (noemer). Voor de bepaling van het gehele budget van de NOS wordt het fictieve 100%-budget gehanteerd. Het garantiebudget van de NOS voor 2020 bedraagt € 123,5 miljoen. Het fictieve 100%-budget voor de NOS komt daarmee op € 176,4 miljoen (=garantiebudget/0,7).

Bepaling budget Spel geschiedt op basis van de verstrekkingen van het OCW-budget aan de programma's met CCC 419 en bedraagt € 7,9 miljoen.

De organisatiekostenvergoeding wordt, conform de instructiebrief uit 2011, niet in de berekening meegenomen. Uit het overzicht van bijlage 1 blijkt een totale organisatiekostenvergoeding van € 99,2 miljoen. De door NPO-organisatie verstrekte vergoeding voor organisatiekosten is € 99,1 miljoen, inclusief NOS. In 2020 is een nieuw HFV in werking getreden, waarin de baten media-aanbod in drie categorieën wordt gesplitst (Vergoedingen OCW, Omroepbrede Middelen en inzet overgedragen reserve media-aanbod). Niet alle omroepen hebben deze splitsing juist verwerkt, waardoor een verschil ontstaat (zie ook paragraaf 2.1 en 2.2). Omdat het gehele budget van de NOS al in mindering is gebracht, bedragen de totale organisatiekosten exclusief NOS € 73,8 miljoen.

De lasten worden door de omroepen in hun jaarrekening verantwoord en zijn overgenomen in de tabel op de volgende pagina.

Lasten door omroepen verantwoord

(x 1.000 euro)	Lasten 2020	Lasten 2019
AVROTROS	45.524	40.253
BNNVARA	36.473	20.082
EO	14.606	8.140
KRO-NCRV	36.700	27.561
MAX ⁵	12.283	9.100
VPRO	14.172	9.855
NTR	15.795	20.008
NOS	0	0
WNL ⁶	2.060	1.740
PowNed	3.498	3.728
HUMAN	1.707	1.629
Totaal	182.818	142.095

Ten opzichte van 2019 zijn de lasten in 2020 met € 40,7 miljoen toegenomen. In 2020 is meer samengewerkt met buitenproducenten en is artikel 2.120 van de Mediawet toegepast in plaats van de verouderde lijst van de Sekam. Verder hebben enkele omroepen ook de lasten van het overig media-aanbod meegeteld.

- 5 Op basis van opgave conform de bindende regeling gerealiseerde kosten Media-aanbod.
- 6 In de jaarrekening van WNL is een bedrag opgenomen van € 10,1 miljoen, waarbij uitgegaan is van de door producenten gefactureerde bedragen. Hierbij is geen rekening gehouden met doorbelastingen naar andere omroepen, waardoor een dubbelstelling ontstaat. Het daadwerkelijke bedrag moet € 2,1 miljoen zijn.
- 7 Tot en met 2015 werd het budget van de zogenaamde '2.42-omroepen' uitgesloten. De huidige omroepen verzorgen levensbeschouwelijke programmering. Het budget voor de contingenten (een vast bedrag per stroming) ad € 12 miljoen wordt nu gefinancierd uit omroepbrede middelen (OBM) en niet uit het programmabudget. In de berekening van het percentage is dit bedrag daarom op 0 gezet.

Bepaling programmabudget

(x 1.000 euro)	Bedrag 2020	Bedrag 2019	Toelichting
Beschikbaar OCW-budget	816.034	740.156	Conform budgetbrief
NPO-organisatie	-129.193	-119.884	MW art. 2.116, lid 1, budget NPO-organisatie is uitgezonderd cf art. 2.149, lid 1, sub e.
Compensatie AMr	0	36.000	
OCW-programmabudget	686.841	656.272	
Budget NOS	-176.429	-159.345	MW art. 2.121, nieuws en sport blijven buiten beschouwing. Brief instructies CvdM, budget voor de NOS wordt buiten beschouwing gelaten.
Budget Spel (ccc 419)	-7.859	-7.232	MW art. 2.121, buiten beschouwing blijft media-aanbod dat het karakter van spel heeft. Brief instructies CvdM, spel met ccc-code 419.
Budget kerkelijke of geestelijke aard ⁷	0	0	
OK-vergoeding	-73.825	-73.116	De toegekende OK-vergoedingen omroepverenigingen & NTR.
Gecorrigeerd programmabudget	428.728	416.579	

Op grond van bovenstaande gegevens bedraagt het percentage bestedingen onafhankelijk product over 2020: $182.818 / 428.728 = 42,6\%$ (2019: 34,1%).

4. FTE ultimo en gemiddeld

FTE-overzicht ultimo 2020 in vergelijking met vorig jaar

	2020	2019	Vershil 20/19
NPO-organisatie	417	404	13
EO	341	329	12
NOS	723	715	8
BNNVARA	446	470	-24
VPRO	326	319	7
KRO-NCRV	473	450	23
HUMAN	34	34	0
MAX	101	99	2
POWNED	8	8	0
AVROTROS	384	398	-14
WNL	42	43	-1
NTR	334	331	3
Totaal	3.629	3.600	29

FTE-overzicht gemiddeld 2020 in vergelijking met vorig jaar

	2020	2019	Vershil 20/19
NPO-organisatie	418	399	19
EO	335	324	11
NOS	721	710	11
BNNVARA	458	450	8
VPRO	316	310	6
KRO-NCRV	452	449	3
HUMAN	32	31	1
MAX	99	99	0
POWNED	9	9	0
AVROTROS	392	393	-1
WNL	42	45	-3
NTR	328	339	-11
Totaal	3.602	3.558	44

Voor nadere toelichtingen wordt verwezen naar de individuele jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie.

5. Programmakosten per domein per platform

Vanaf verslagjaar 2017 is het HFV uitgebreid met het model programmakosten per domein per platform. Ter bepaling van het juiste domein wordt het media-aanbod middels de Crossmediale Content Classificatie (CCC) gegroepeerd (zie bijlage 3). Vanaf 2022 zal conform het Concessiebeleidsplan 2022-2026 worden gerapporteerd over 10 genres.

In het overzicht in bijlage 1 bedragen de totale kosten TV € 485,0 miljoen, Radio € 68,3 miljoen en het overig media-aanbod € 60,7 miljoen. De onderverdeling naar de domeinen en zenders/hetten wordt weergegeven in de hierna volgende tabellen.

In de begroting zijn bandbreedtes opgenomen per domein. Deze kostenverdeling is een prognose en onder andere gebaseerd op realisatiecijfers 2018.

Verdeling programmakosten Televisie per domein en zender

(x 1.000 euro)	NPO 1	NPO 2	NPO 3	Zapp(elin)	Totaal	Percentage	Begroting %
Nieuws en opinie	66.501	47.154	4.608	9.396	127.659	26%	20-23
Sport	48.181	522	1.794	0	50.497	10%	21-24
Samenleving	26.064	27.542	21.849	4.664	80.119	17%	14-17
Kennis	24.936	30.685	11.478	21.092	88.191	18%	13-16
Expressie	47.182	17.060	39.554	19.781	123.577	25%	18-21
Amusement	8.127	0	3.662	3.149	14.938	3%	1-4
Totaal	220.991	122.963	82.945	58.082	484.981	100%	100

In 2020 zijn relatief minder kosten gemaakt binnen het domein sport. Belangrijke sportevenementen, zoals het EK voetbal en de Olympische Spelen, konden als gevolg van COVID-19 niet in 2020 worden georganiseerd. Daarentegen hebben de vele extra nieuwsuitzendingen, actualiteitenprogramma's en talkshows ingespeeld op de behoefte van de samenleving om de meest recente ontwikkelingen rondom het

coronavirus te kunnen duiden. Dit is dan ook de reden waarom in het domein Nieuws en Opinie relatief hogere kosten zijn gemaakt. Bij het wijzigen van de programmering zijn ook meer kennis-/wetenschappelijke en culturele programma's uitgezonden, waardoor voor de domeinen Kennis en Expressie relatief meer kosten zijn gemaakt.

Verdeling programmakosten Radio per domein en zender

(x 1.000 euro)	NPO Radio 1	NPO Radio 2	NPO 3FM	NPO Radio 4	NPO Radio 5	Totaal	Percentage	Begroting %
Nieuws en opinie	25.237	677	3.968	301	627	30.810	45%	42-45
Sport	1.771	0	0	0	0	1.771	3%	1-4
Samenleving	5.302	4.535	2.025	758	3.948	16.568	24%	21-24
Kennis	1.379	422	867	2	0	2.670	4%	0-3
Expressie	1.320	3.057	3.364	7.204	1.381	16.326	24%	25-28
Amusement	0	0	109	0	0	109	0%	0-3
Totaal	35.009	8.691	10.333	8.265	5.956	68.254	100%	100%

Ten opzichte van de begroting zijn procentueel geen grote verschuivingen zichtbaar.

Verdeling programmakosten Overig media-aanbod per domein

(x 1.000 euro)	Overig media-aanbod
Nieuws en opinie	21.565
Sport	138
Samenleving	10.274
Kennis	9.326
Expressie	18.073
Amusement	1.308
Totaal	60.684

Onder het overig media-aanbod vallen alle online activiteiten, themakanalen en repartitie NPO Plus. De kosten voor dit overig media-aanbod zijn in de begroting verdeeld over de hoofdkanalen.

6. Pro forma balans

In deze paragraaf worden de belangrijkste mutaties (>10% en groter dan €100.000) van onderstaande balans toegelicht. Bij het eigen vermogen wordt ook de berekening van wetsartikel 2.174, tweede lid van de Mediawet toegepast. Dit artikel bepaalt de hoogte van het totale eigen vermogen. Het totale vermogen mag

niet meer dan 10% van de totale uitgaven bedragen. Voor nadere toelichtingen wordt verwezen naar de individuele jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie.

Pro forma balans

(x €1.000)	Toelichting	2020	2019	Vershil 20/19	Vershil % 20/19
Immateriële vaste activa		148	256	-108	-42,2%
Materiële vaste activa		164.043	172.046	-8.003	-4,7%
Financiële vaste activa		88.905	84.432	4.473	5,3%
Vlottende activa		151.760	152.066	-306	-0,2%
Vorderingen	6.1	91.065	72.213	18.852	26,1%
Effecten		0	0	0	0,0%
Liquide middelen	6.2	176.369	99.799	76.570	76,7%
Totaal activa		672.290	580.812	91.478	15,8%
Eigen vermogen	6.3	253.754	241.323	12.431	5,2%
Voorzieningen	6.4	23.133	30.626	-7.493	-24,5%
Langlopende schulden	6.5	11.172	12.751	-1.579	-12,4%
Kortlopende schulden	6.5	384.231	296.112	88.119	29,8%
Totaal passiva		672.290	580.812	91.478	15,7%

6.1 Vorderingen

Het saldo van de overige vorderingen is ten opzichte van 2019 gestegen met € 18,9 miljoen.

Vorderingen

(x € 1.000)	2020	2019	Vershil 20/19
Handelsdebiteuren	26.949	28.933	-1.984
Deelnemingen	0	455	-455
Belastingen en premies sociale verzekeringen	712	98	614
Overige vorderingen	41.862	24.396	17.466
Overlopende activa	21.542	18.331	3.211
Totaal vorderingen	91.065	72.213	18.852

De categorie overige vorderingen is voor zowel 2019 als 2020 bij NPO-organisatie gecorrigeerd voor de rekening-courantposities en voorfinanciering sportrechten tussen omroepen en NPO-organisatie. De rekening-courantposities zijn ontstaan als gevolg van extra verstrekt werkkapitaal aan omroepen. Aan het einde van elk jaar wordt dit (extra) werkkapitaal van de betreffende omroep teruggevorderd en wordt opnieuw beoordeeld of verstrekking van extra werkkapitaal noodzakelijk en haalbaar is.

Het saldo van de overige vorderingen is in vergelijking met 2019 met € 17,5 miljoen gestegen. De NOS (€ 7,8 miljoen) heeft de pensioennota 2021 reeds betaald en kent een stijging op de vorderingen op rechtenorganisaties, omdat de afrekening over 2020 nog niet heeft plaatsgevonden. Bij NPO-organisatie (€ 7,8 miljoen) is het nog niet aan een omroep toegewezen deel van in het buitenland aangekochte content toegenomen. Daarnaast is het saldo aan overgedragen reserve media-aanbod ten opzichte van 2019 toegenomen. De NPO-organisatie heeft in de bindende regeling mediareerves de hoogte van de reserve media-aanbod gemaximeerd. De reserves boven dit maximum worden als vordering overgedragen aan de NPO-organisatie. Voor de verklaring van de positieve exploitatieresultaten van de omroepen wordt verwezen naar paragraaf 2.8 Exploitatieresultaat. Bij de VPRO (€ 0,8 miljoen) is

het saldo op de nog te ontvangen subsidies en de nog te ontvangen omroepgelden, die in februari 2021 zijn ontvangen, toegenomen.

De toename bij de EO (€ 0,7 miljoen) bestaat voornamelijk uit nog te ontvangen bedragen en rekening courant met de NPO.

Bij de overlopende activa is een toename van € 3,2 miljoen zichtbaar bij NPO-organisatie. Dit betreft met name een toename van de voorschotten NPO-fonds. Voor de bijdragen van het NPO-fonds kunnen omroepen onder voorwaarden een voorschot ontvangen. Dit voorschot wordt verrekend nadat de productie is uitgezonden en definitief is toegekend. De bijdragen van het aantal producties die per balansdatum nog in ontwikkeling zijn is hoger, waardoor het bedrag aan voorschotten ook hoger is.

6.2 Liquide middelen

Ten opzichte van 2019 is het saldo liquide middelen gestegen met € 76,6 miljoen. Deze stijging houdt met name verband met de toename van de overlopende passiva, zie paragraaf 6.5. De stijging bij NPO-organisatie is lager dan de toename van

Liquide middelen

(x € 1.000)	2020	2019	Vershil 20/19
NPO-organisatie	70.920	26.924	43.996
NOS	22.044	6.509	15.535
AVROTROS	23.246	11.738	11.508
MAX	14.429	8.856	5.573
EO	8.118	5.588	2.530
VPRO	6.223	4.664	1.559
PowNed	1.791	1.013	778
WNL	1.766	1.150	616
HUMAN	2.329	1.917	412
NTR	4.653	4.487	166
KRO-NCRV	13.482	16.057	-2.575
BNNVARA	7.368	10.896	-3.528
Totaal liquide middelen	176.369	99.799	76.570

de overlopende passiva (€ 83,5 miljoen) en heeft te maken met de verstrekte werkkapitalen aan AVROTROS, NOS, MAX, NTR, PowNed en WNL. Voor details wordt verwezen naar de kasstroomoverzichten in de individuele jaarrekeningen.

6.3 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve, herwaarderingsreserve, reserve koersverschillen beleggingen, reserve media-aanbod, overgedragen reserve media-aanbod en overige reserves.

(x €1.000)	2020	2019	Vershil 20/19
Algemene reserve	191.189	190.245	944
Herwaarderingsreserve materiële vaste activa	381	424	-43
Reserve koersverschillen beleggingen	10.357	9.197	1.160
Overige reserves	5.112	6.721	-1.609
Subtotaal algemene-/ verenigingsreserves	207.039	206.587	452
Reserve voor media-aanbod	38.328	32.699	5.629
Overgedragen reserve media-aanbod	8.387	2.037	6.350
Subtotaal media reserves	46.715	34.736	11.979
Totaal eigen vermogen	253.754	241.323	12.431

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit het verenigingsvermogen van de omroepen en de exploitatiereserve van de NPO-organisatie. Mediawet artikel 2.174a, lid 1, juncto artikel 16a van het Mediabesluit 2008 geeft aan, dat omroepverenigingen hun algemene reserve kunnen opbouwen tot een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen bedrag, namelijk € 750.000. In 2020 hebben BNNVARA, WNL en de NPO-organisatie gedoteerd aan de algemene reserve. Alleen PowNed heeft het negatieve resultaat ten laste van de reserve gebracht.

Reserve koersverschillen beleggingen

Ongerealiseerde waardemutaties op beleggingsportefeuilles worden verwerkt via de reserve koersverschillen beleggingen. Om de volatiliteit van de reserve media-aanbod te beperken, mogen ongerealiseerde waardemutaties niet via de exploitatierekening worden verantwoord. Een uitzondering op deze regel is alleen van toepassing als de reserve koersverschillen niet hoog genoeg is om de waardevermindering volledig op te vangen. KRO-NCRV, AVROTROS en BNNVARA hebben de ongerealiseerde waardemutaties in deze post verwerkt. Daarnaast hebben zowel KRO-NCRV als BNNVARA gerealiseerde koersverschillen onttrokken.

Reserve voor media-aanbod

De reserve voor media-aanbod bij de omroepen is door de raad van bestuur middels een bindende regeling gemaximeerd⁸. Als door omroepen aangehouden reserves boven dit maximum uitkomen, wordt het surplus gedoteerd aan de overgedragen reserve media-aanbod (ORMA) op de balans bij de NPO-organisatie. De reserve is in 2020 met € 5,6 miljoen toegenomen. Deze toename is het gevolg van de positieve exploitatieresultaten van de NOS (€ 3,3 miljoen), KRO-NCRV (€ 1,9 miljoen) en AVROTROS (€ 1,4 miljoen). Het negatieve exploitatieresultaat van de EO (€ 1,1 miljoen) heeft de reserve doen afnemen.

Overgedragen reserve voor media-aanbod

De mutatie op de ORMA is zichtbaar in de jaarrekening van de NPO-organisatie. In 2020 is € 2,0 miljoen ingezet voor de programmering. Vanwege eerder genoemde maximalisering van de reserve voor media-aanbod is ultimo 2020 € 8,3 miljoen overgedragen (ORMA) aan de raad van bestuur. Per saldo bedraagt de mutatie ten opzichte van 2019 hierdoor € 6,3 miljoen. In de volgende paragraaf is de uitsplitsing per omroep opgenomen.

Realisatie 10%-reservenorm

Op 1 januari 2013 is een nieuwe bepaling in werking getreden over de omvang van het totaal van de gereserveerde gelden voor de Nederlandse Publieke Omroep als geheel. Artikel 2.174, lid 2 Mediawet 2008 bepaalt dat het totaal van de gereserveerde gelden in een kalenderjaar niet meer dan 10% mag bedragen van de uitgaven van de NPO-organisatie en de landelijke publieke media-instellingen. Uitgaven aan verenigingsactiviteiten zijn hiervan uitgezonderd. De reserves van de

⁸ Zie voor nadere toelichting het document 'Bindende regeling Mediareserves' op over.npo.nl.

NPO-organisatie maken eveneens onderdeel uit van de berekening en toepassing van deze zogenoemde 10%-reservenorm.

De NPO-organisatie heeft het totaalbedrag van de reserves en uitgaven berekend aan de hand van de eigen jaarrekening en die van de omroepen. Op basis van de totale uitgaven van de NPO, met uitzondering van de uitgaven aan verenigingsactiviteiten, is de maximale norm berekend.

Totale lasten 10%-reservenorm

(x 1.000 euro)	Totaal bedrijfslasten (incl VPB)	Totaal financiële lasten	Verenigings- lasten	Verenigings financiële lasten	Totaal lasten 2020
NOS	144.567	103	0	0	144.670
AVROTROS	143.385	35	-3.872	0	139.548
BNNVARA	113.490	38	-1.564	0	111.964
KRO-NCRV	114.445	19	-5.120	0	109.344
EO	63.133	23	-5.623	-23	57.510
VPRO	62.427	66	-2.884	0	59.609
MAX	45.292	142	-2.451	-49	42.934
NTR	79.952	30	0	0	79.982
PowNed	6.760	10	-555	-3	6.212
WNL	12.862	0	-316	0	12.546
HUMAN	8.911	2	-770	-1	8.142
NPO-organisatie	148.000	100	0	0	148.100
Totaal	943.224	568	-23.155	-76	920.560
Norm 10%					92.056

In onderstaand overzicht zijn de omroepreserves, inclusief overgedragen reserve media-aanbod en de exploitatiereserve van de NPO-organisatie die onder de 10%-norm vallen, ultimo 2020 weergegeven.

(x 1.000 euro)	RMA	ORMA	Totaal
NOS	5.000	1.177	6.177
AVROTROS	5.500	332	5.832
BNNVARA	5.500	1.422	6.922
KRO-NCRV	5.491	0	5.491
EO	2.103	0	2.103
VPRO	3.500	0	3.500
MAX	4.000	4.017	8.017
NTR	6.500	1.343	7.843
PowNed	0	0	0
WNL	234	0	234
HUMAN	500	95	595
Subtotaal	38.328	8.387	46.715
Reserve NPO-organisatie ⁹	45.000	2.114	47.114
Totaal	83.328	10.501	93.829

Voor 2020 bedragen de totale uitgaven € 921 miljoen, waarmee de 10%-norm uitkomt op € 92,1 miljoen. Het totaal van de aangehouden reserves is € 93,8 miljoen. Dit betekent dat de 10%-norm met € 1,7 miljoen wordt overschreden. Het ministerie van OCW heeft op 9 februari 2021 laten weten coulant te willen zijn bij de toepassing van de 10%-norm en hogere reserves ten opzichte van 10% van de uitgaven toe te staan. Dit maakt het mogelijk om financiële schommelingen in 2020 en 2021 als gevolg van de maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus op te kunnen vangen, waarvoor dit surplus ook zal worden ingezet. Daarnaast worden ook (overgedragen) reserves in 2021 ingezet voor meerkosten en het opvangen van financiële schommelingen rondom diverse producties en zal de NPO-organisatie een bijdrage doen van € 1,25 miljoen aan het Eurovisie Songfestival.

6.4 Voorzieningen

Het saldo van de voorzieningen is in 2020 gedaald met € 7,5 miljoen.

(x 1.000 euro)	2020	2019	Vershil 20/19
Voor pensioenen	0	7.385	-7.385
Voor belastingen	0	0	0
Overige	23.133	23.241	-108
Totaal	23.133	30.626	-7.493

De compensatieregeling artikel 44 uit het PNO Pensioenreglement is ingevoerd als gevolg van de wijzigingen van de pensioenregeling per 1 januari 2006. Voor de verplichtingen uit hoofde van artikel 44 is een voorziening gevormd. Ultimo 2020 loopt deze compensatieregeling af en is de koopsom ingekocht bij PNO Media. Daarmee vervalt de pensioenvoorziening.

6.5 Langlopende schulden en kortlopende schulden

In 2020 is het saldo van de langlopende schulden gedaald met € 1,6 miljoen, terwijl het saldo van de kortlopende schulden met € 88,1 miljoen is toegenomen.

(x 1.000 euro)	2020	2019	Vershil 20/19
Langlopende schulden	11.172	12.751	-1.579
Kortlopende schulden	384.231	296.112	88.119

De langlopende schulden zijn afgenomen doordat de NOS en de VPRO hebben afgelost op de bij kredietinstellingen uitstaande schulden.

Net als de vorderingen zijn de kortlopende schulden voor zowel 2019 als 2020 bij de omroepen gecorrigeerd voor de uitstaande rekening-courant posities (inclusief voorfinanciering sportrechten) met de NPO-organisatie. Deze rekening courant-posities zijn ontstaan als gevolg van extra verstrekt werkkapitaal aan de omroepen. Aan het einde van elk jaar wordt dit (extra) werkkapitaal van de omroepen teruggevorderd en opnieuw beoordeeld of verstrekking van extra werkkapitaal noodzakelijk en haalbaar is.

De toename van de kortlopende schulden is het grootst bij de NPO-organisatie (€ 90,8 miljoen). De belangrijkste oorzaak is de toename van de overlopende passiva (€ 84 miljoen). Deze toename is voor € 61 miljoen het gevolg van het door COVID-19 uitstellen van grote (sport)evenementen, zoals de Olympische Spelen, het EK voetbal, het Eurovisie Songfestival en diverse andere kleinere (sport)evenementen. Hiervoor zijn verplichtingen aangegaan. Daarnaast heeft de NPO een compensatie ontvangen vanwege de programmatische gevolgen van COVID-19. Van dit bedrag heeft ultimo 2020 nog € 12 miljoen betrekking op verplichtingen ten aanzien van educatieve en wetenschappelijke programmering en meerkosten voor programma's die in 2021 zullen worden uitgezonden. De middelen die vanuit het NPO-fonds worden toegezegd, maar waarvan de producties nog niet zijn voltooid, worden ook als verplichting opgenomen. Verder is aan SVOD-licenties NPO Plus, € 2 miljoen nog niet toegekend en is het saldo van € 5 miljoen beschikbaar voor de programmering in 2021.

Bijlagen

Bijlage 1: Pro forma exploitatieoverzicht NPO

Model IV Exploitatierkening volgens categoriale indeling

(x 1.000 euro)	Radio	Televisie	Overig media- aanbod	Neven- activiteiten	Verenigings- activiteiten	Organisatie- kosten	NPO- organisatie	BVN/ CoBO	Totaal 2020
Baten									
Vergoedingen OCW	63.835	412.331	37.937	0	0	99.168	226.338	10.177	849.786
Omroepbrede Middelen	632	46.909	13.139	0	0	278	-1.231	1.763	61.491
Inzet overgedragen Reserve Media-aanbod	0	1.986	0	0	0	0	0	0	1.986
Subtotaal baten media-aanbod	64.467	461.226	51.076	0	0	99.447	225.107	11.940	913.263
Programma gebonden eigen bijdragen	670	10.184	848	0	0	105	0	0	11.807
Opbrengst programmabladen	0	0	0	71.988	0	0	0	0	71.988
Opbrengst overige nevenactiviteiten	0	0	0	14.873	0	0	551	0	15.424
Opbrengst verenigingsactiviteiten	0	0	0	0	28.173	0	0	0	28.173
Overige bedrijfsopbrengsten	0	3	0	26	34	433	5.761	0	6.257
Barteringbaten	0	109	0	1.508	69	0	0	0	1.686
Som der bedrijfsopbrengsten	65.138	471.522	51.924	88.395	28.276	99.985	231.419	11.940	1.048.598

Model IV Exploitatierkening volgens categoriale indeling (vervolg)

(x 1.000 euro)	Radio	Televisie	Overig media- aanbod	Neven- activiteiten	Verenigings- activiteiten	Organisatie- kosten	NPO- organisatie	BVN / CoBO	Totaal 2020
Lasten									
Lonen en salarissen	34.011	86.555	22.410	12.009	4.393	42.603	28.972	0	230.952
Sociale lasten	8.962	23.280	6.464	3.070	1.244	10.410	7.072	0	60.503
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	395	2.630	157	1.297	177	8.951	7.418	0	21.025
Bijzondere waardeverminderingen van vlottende activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Directe productiekosten	24.541	370.315	30.769	35.198	8.650	1.500	70.150	11.940	553.063
Overige bedrijfslasten	340	2.101	886	6.418	6.315	37.362	34.298	0	87.720
Toerekening organisatiekosten	0	-31	0	3.615	2.307	-5.892	0	0	0
Barteringslasten	0	132	0	1.517	69	0	0	0	1.718
Verstrekingen zendgemachtigden	0	0	0	0	0	0	85.503	0	85.503
Som der bedrijfslasten	68.250	484.981	60.684	63.125	23.155	94.933	233.413	11.940	1.040.483
Bedrijfsresultaat	-3.112	-13.459	-8.760	25.270	5.120	5.051	-1.994	0	8.115
Financieel resultaat	-24	-200	-11	3.115	-76	517	-331	0	2.990
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	-3.136	-13.659	-8.771	28.384	5.044	5.568	-2.325	0	11.105
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	1.189	17.624	3.882	-19.725	-2.699	-272	0	0	0
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	-1.947	3.965	-4.889	8.660	2.346	5.296	-2.325	0	11.105
Vennootschapsbelasting	0	-1	0	164	0	45	-40	0	168
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-126	-1.564	-329	-3.828	-821	-1.667	8.335	0	0
Exploitatieresultaat na overdracht en belasting	-2.073	2.400	-5.218	4.996	1.525	3.674	5.970	0	11.272

Bijlage 2: Indeling clusters nevenactiviteiten

In de individuele jaarrekeningen leggen de omroepen volgens de door het Commissariaat van de Media opgestelde clusterindeling¹⁰ verantwoording af over hun nevenactiviteiten. De diverse uit te voeren activiteiten zijn gebundeld in de volgende clusters:

Cluster	Activiteit
1	Exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht
2	Verhuren van personeel of middelen aan derden
3	Enmalig en/of met regelmaat uitgeven en verkopen van (programma)bladen, tijdschriften, magazines of producten die daarmee naar hun aard vergelijkbaar zijn
4	(Laten) Verkopen van producten of diensten van derden
5	Het houden van een webwinkel
6	Oprichten van, of een >20% deelnemen in, een entiteit
7	Op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten

¹⁰ Zie voor uitgebreidere toelichting beleidsregels nevenactiviteiten, gepubliceerd op de website van het Commissariaat voor de Media.

Bijlage 3: Indeling CCC-codes naar domein¹¹

Domein	CCC-code	CCC-omschrijving
Nieuws en Opinie	111	nieuws(berichtgeving)
Nieuws en Opinie	112	actualiteiten
Nieuws en Opinie	121	actuele meningsvorming
Nieuws en Opinie	122	meningsvorming
Nieuws en Opinie	129	opiniërend (R)
Sport	210	actuele sportinformatie
Sport	230	sportreportage
Samenleving	131	religie
Samenleving	141	human interest
Samenleving	142	human actua
Samenleving	143	human culture
Samenleving	181	informatief magazine (R)
Samenleving	220	overige sportinformatie
Kennis	151	educatie
Kennis	152	service
Kennis	153	factual
Kennis	311	Nederlandse educatieve fictie

Domein	CCC-code	CCC-omschrijving
Kennis	321	buitenlandse educatieve fictie
Kennis	411	educatieve quiz
Expressie	132	kunstinformatie
Expressie	133	muziek-informatie
Expressie	319	Nederlandse overige fictie
Expressie	329	buitenlandse overige fictie
Expressie	412	artistieke spel & quiz
Expressie	441	cabaret/kleinkunst
Expressie	442	satire
Expressie	510	populaire muziek
Expressie	520	klassieke muziek
Expressie	530	overige muziek
Expressie	580	gemengde muziek (R)
Amusement	419	overige spel & quiz
Amusement	420	human entertainment
Amusement	430	overig amusement
Amusement	431	amuserend magazine (R)

(R) = Radio

¹¹ Zie voor nadere toelichting het document 'Crossmediale Content Classificatie (CCC), Informatie, Cultuur, Educatie en Amusement (ICEA) en wegingscriteria - versie nov 2017' op over.npo.nl.

Colofon

Juni 2021

Redactie

NPO-organisatie

Productie en vormgeving

CF Report, Tangelo Software, Report Company

Fotocredits

ANP, Frits de Beer, Michel Schnater

De NPO-organisatie heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de foto's volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te doen gelden, kunnen zich wenden tot de redactie van deze Financiële Terugblik. Drukfouten voorbehouden.

nederlandse
publieke
omroep

